

Standardní revize indexu cen zemědělských výrobců

Účelem revize je aktualizace systému tvorby cenové statistiky, a to zejména z důvodů nahromaděných změn v reálné popisované oblasti. Tato aktualizace se týká výběrových souborů reprezentantů a respondentů, váhového schématu, cenového základu a eventuálně metodika výpočtu. Revize se provádí plánovaně, obvykle v pětiletých periodách.

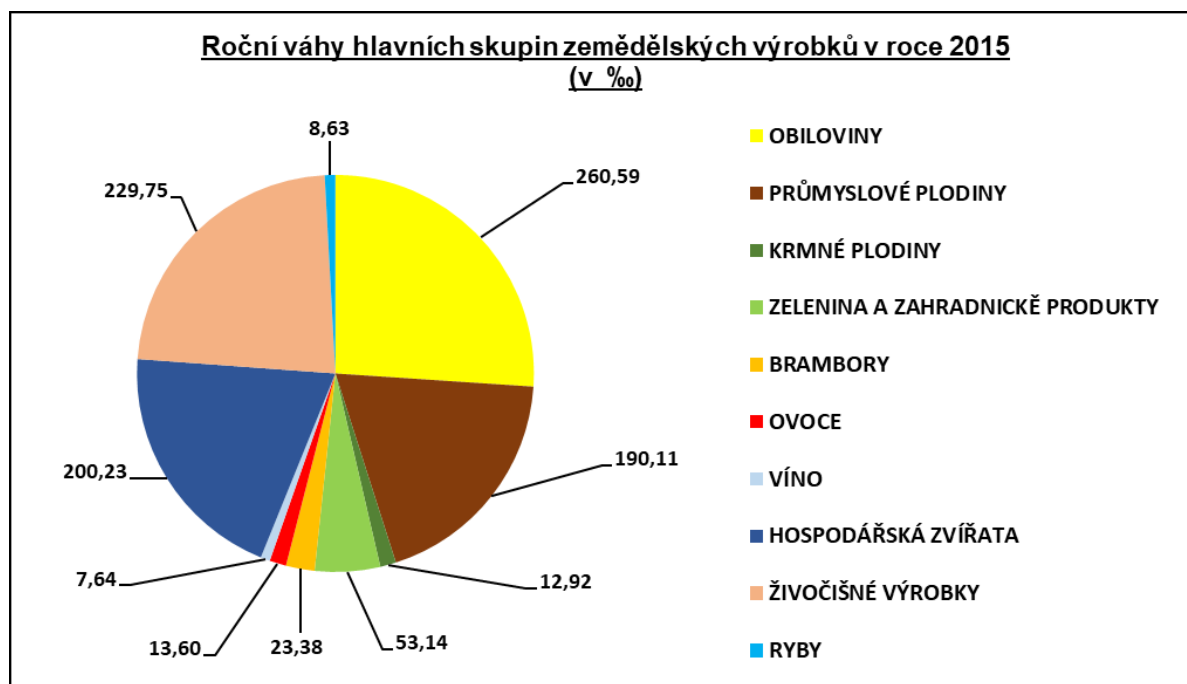
V průběhu roku 2022 byl podroben index cen zemědělských výrobců standardní komplexní revizi.

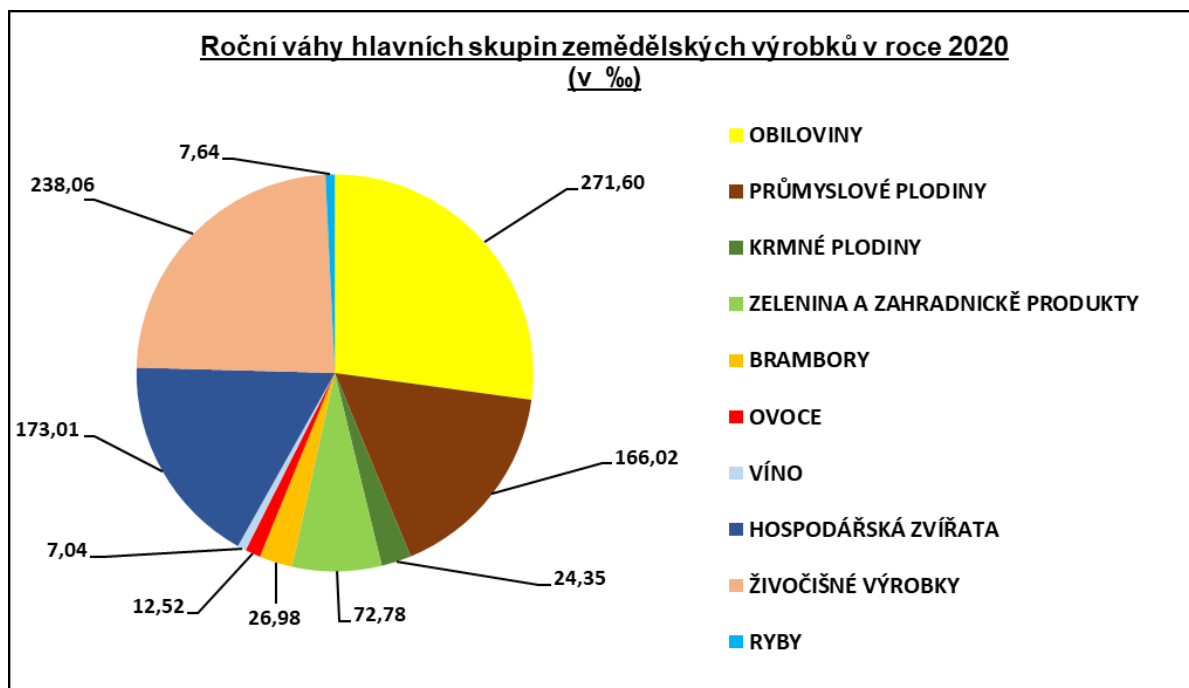
V rámci této revize byl revidován výběr reprezentantů a respondentů, byl stanoven nový cenový a indexní základ a zavedena nová váhová struktura na bázi struktury tržeb za zemědělskou produkci v jednotlivých měsících.

Cenové **indexy zemědělských výrobců** jsou od ledna 2023 počítány na nových váhových schématech odvozených z tržeb zprůměrovaných za roky 2019, 2020 a 2021. Indexy jsou počítány k novému cenovému základu **průměr roku 2020 = 100**.

Zrevidovaná časová řada bazických cenových indexů, spočtená na novém váhovém schématu za roky 2020, 2021, a 2022, je současně publikována se zpětnou platností spolu s cenovými a indexními výstupy za leden 2023. Tato nová časová řada bazických indexů má základ **průměr roku 2020 = 100**.

Porovnání váhového zastoupení zemědělských výrobků v předchozí a revidované struktuře indexu cen zemědělských výrobců

Z výpočtu Indexu cen zemědělských výrobců byl vyřazen jeden reprezentant s nízkým objemem tržeb na tuzemském trhu v letech 2019 – 2021:

3070 kapusta hlávková

Proměnlivé měsíční váhy zemědělských výrobků v ‰

kód	název/měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
000000	ZEMĚDĚLSKÁ VÝROBA včetně ryb	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
140000	ZEMĚDĚLSKÁ VÝROBA	991,81	991,46	992,24	991,78	991,15	991,68	991,81	991,65	992,90	994,59	993,22	992,42
141000	ZEMĚDĚLSKÁ VÝROBA, bez ovoce a zeleniny	957,24	960,90	868,95	914,84	974,45	942,65	920,05	914,99	915,85	765,79	883,72	948,22
100000	ROSTLINNÁ VÝROBA	551,64	532,35	575,11	549,47	514,98	544,26	551,35	542,34	611,07	703,67	628,72	584,76
101000	ROSTLINNÁ VÝROBA, bez ovoce a zeleniny	517,07	501,78	451,81	472,53	498,29	495,23	479,59	465,69	534,02	474,87	519,22	540,57
102000	OVOCE A ZELENINA	34,57	30,57	123,30	76,94	16,69	49,03	71,76	76,65	77,05	228,80	109,50	44,20
010000	OBILOVINY	290,83	303,35	275,61	292,24	314,61	295,62	291,02	296,87	252,28	192,22	240,83	269,35
011000	pšenice	184,00	191,92	174,37	184,89	199,05	187,03	184,12	187,82	159,61	121,61	152,37	170,41
011110.1011	pšenice potravinářská	104,48	108,97	99,01	104,98	113,02	106,20	104,55	106,65	90,63	69,05	86,52	96,76
011110.1012	pšenice krmná	79,53	82,95	75,36	79,91	86,03	80,84	79,58	81,18	68,98	52,56	65,85	73,65
012000	žito	5,44	5,68	5,16	5,47	5,89	5,53	5,45	5,56	4,72	3,60	4,51	5,04
012110.1031	žito potravinářské	5,44	5,68	5,16	5,47	5,89	5,53	5,45	5,56	4,72	3,60	4,51	5,04
013000	ječmen	60,32	62,92	57,17	60,62	65,26	61,32	60,36	61,58	52,33	39,87	49,95	55,87
013110.1023	ječmen krmný	27,65	28,84	26,21	27,79	29,91	28,11	27,67	28,23	23,99	18,28	22,90	25,61
013210.1021	ječmen sladovnický	32,67	34,08	30,96	32,83	35,34	33,21	32,69	33,35	28,34	21,59	27,06	30,26
014000	oves	6,05	6,31	5,73	6,08	6,54	6,15	6,05	6,17	5,25	4,00	5,01	5,60
014110.1042	oves krmný	6,05	6,31	5,73	6,08	6,54	6,15	6,05	6,17	5,25	4,00	5,01	5,60
015000	kukuřice na zmo	30,91	32,24	29,29	31,06	33,44	31,42	30,93	31,55	26,81	20,43	25,60	28,63
015110.1052	kukuřice krmná (na zmo)	30,91	32,24	29,29	31,06	33,44	31,42	30,93	31,55	26,81	20,43	25,60	28,63
019000	ostatní obiloviny	4,10	4,28	3,89	4,12	4,44	4,17	4,10	4,19	3,56	2,71	3,40	3,80
019110.1032	tritikále	4,10	4,28	3,89	4,12	4,44	4,17	4,10	4,19	3,56	2,71	3,40	3,80
020000	PRŮMYSLOVÉ PLODINY	176,97	147,60	128,25	133,61	143,84	135,16	133,06	135,73	182,83	197,78	216,26	225,46

021000	olejny	132,26	137,89	123,44	128,51	138,35	130,00	127,98	130,55	116,45	92,22	113,87	122,71
021110.1210	semeno řepky olejné	114,19	119,10	108,21	114,74	123,53	116,07	114,26	116,56	99,05	75,47	94,56	105,75
021210.1230	semeno slunečnice	4,37	4,49	2,24						5,50	7,69	7,96	4,26
021910.1220	semeno máku	13,70	14,29	12,99	13,77	14,83	13,93	13,71	13,99	11,89	9,06	11,35	12,69
022000	luskoviny	5,08	5,29	4,81	5,10	5,49	5,16	5,08	5,18	4,40	3,35	4,20	4,70
022110.1102	hrách krmný	5,08	5,29	4,81	5,10	5,49	5,16	5,08	5,18	4,40	3,35	4,20	4,70
024000	cukrová řepa	39,63	4,42								58,36	77,42	80,93
024110.1510	cukrovka technická	39,63	4,42								58,36	77,42	80,93
029000	ostatní průmyslové plodiny									61,98	43,86	20,77	17,12
029210.1310	chmel sušený									61,98	43,86	20,77	17,12
030000	KRMNÉ PLODINY	26,07	27,19	24,71	26,20	28,20	26,50	26,09	26,61	22,61	17,23	21,59	24,14
040000	ZELENINA A ZAHRADNICKÉ PRODUKTY	27,82	24,95	117,40	71,10	12,39	16,16	63,72	66,29	57,11	205,79	96,00	36,73
041000	čerstvá zelenina	27,82	24,95	15,69	3,35	12,39	16,16	63,72	66,29	57,11	44,97	34,40	36,73
041100	květák							2,40	2,57	2,38	1,56		
041110.3090	květák							2,40	2,57	2,38	1,56		
041200	rajčata							18,36	15,64	10,00	6,68		
041210.3161	rajčata							18,36	15,64	10,00	6,68		
041900	ostatní čerstvá zelenina	27,82	24,95	15,69	3,35	12,39	16,16	42,95	48,08	44,73	36,72	34,40	36,73
041910.3100	zelí bílé hlávkové	0,25						1,97	4,76	6,03	5,63	3,67	3,38
041910.3101	zelí červené hlávkové							0,14	0,40	0,49	1,02	0,45	
041920.3200	salát hlávkový				0,79	0,66	0,53	0,38					
041940.3134	okurky salátové						1,89	3,11	1,32	0,69			
041950.3032	mrkev bez natě	13,54	8,54	7,33				22,01	22,48	13,68	12,17	11,82	12,81
041960.3172	cibule kuchyňská suchá	5,34	6,80	4,38	2,56	3,42	5,31	6,18	6,40	7,33	7,49	8,21	5,37
041999.3012	celer bez natě	3,79	6,17	3,97						5,98	3,98	4,17	9,92
041999.3042	petržel bez natě	4,89	3,44						5,06	4,76	4,64	5,51	4,80
041999.3061	kedlubny					8,31	8,43	9,09	7,73	5,78	2,29		
041999.3150	paprika zeleninová							0,21	0,20	0,08	0,04		
042000	sazenice a květiny			101,72	67,74						160,82	61,60	
042100	školkařské výpěstky			101,72	67,74						160,82	61,60	
050000	BRAMBORY	23,20	23,64	23,25	20,48	11,63	37,96	29,42	6,48	53,96	32,33	31,17	21,62
051000	konzumní brambory	17,99	15,74	10,02	5,17	4,24	37,96	29,42	6,48	41,19	19,48	16,55	15,03
051110.1610	brambory rané (bez sadby)						36,41	29,42	6,48				
051210.1620	brambory pozdní konzumní (bez sadby)	17,99	15,74	10,02	5,17	4,24	1,55			41,19	19,48	16,55	15,03
052000	sadba brambor	0,87	7,90	13,23	15,31	7,39						0,95	0,87
052110.1640	sadba brambor	0,87	7,90	13,23	15,31	7,39						0,95	0,87
059000	ostatní brambory	4,34								12,77	12,86	13,67	5,72
059110.1630	brambory průmyslové	4,34								12,77	12,86	13,67	5,72
060000	OVOCE	6,75	5,62	5,90	5,84	4,30	32,87	8,04	10,36	19,94	23,01	13,50	7,47
061000	čerstvé ovoce	6,75	5,62	5,90	5,84	4,30	32,87	8,04	10,36	19,94	23,01	13,50	7,47
061100	stolní jablka	5,80	5,62	5,90	5,84	4,30	2,42	1,17	1,61	12,02	19,33	12,32	6,52
061110.2011	konzumní jablka	3,33	2,79	3,20	3,40	2,07	1,03	0,25	0,70	4,01	10,59	4,64	3,12
061120.2012	průmyslová jablka	2,48	2,83	2,70	2,45	2,23	1,39	0,92	0,91	8,00	8,74	7,68	3,40
061200	stolní hrušky	0,95								2,09	2,27	1,19	0,95
061210.2020	hrušky	0,95								2,09	2,27	1,19	0,95
061300	broskve							0,23	0,51				
061310.2030	broskve							0,23	0,51				
061900	ostatní čerstvé ovoce						30,45	6,64	8,24	5,84	1,40		
061910.2060	třešně							3,58					
061920.2050	švestky								6,91	5,84	1,40		
061930.2111	jahody						30,45						
061990.2040	meruňky							0,75	0,33				
061990.2070	višně							2,31	1,00				
070000	VÍNO									22,33	35,31	9,37	
072110.1710	čerstvé vinné hrozny									22,33	35,31	9,37	
130000	ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA	440,17	459,12	417,13	442,30	476,17	447,42	440,46	449,31	381,83	290,92	364,50	407,66
110000	HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA	185,26	193,23	175,56	186,16	200,41	188,31	185,38	189,10	160,70	122,44	153,41	171,57
111000	skot	54,11	56,44	51,28	54,37	58,54	55,00	54,15	55,23	46,94	35,76	44,81	50,11
111100	skot bez telat	50,90	53,09	48,23	51,14	55,06	51,73	50,93	51,95	44,15	33,64	42,15	47,14
111110.4110	býci jateční v živém	25,07	26,15	23,76	25,20	27,13	25,49	25,09	25,60	21,75	16,57	20,76	23,22
111120.4210	jalovice jatečné v živém	8,00	8,35	7,58	8,04	8,66	8,13	8,01	8,17	6,94	5,29	6,63	7,41

111130.4310	krávy jatečné v živém	17,82	18,59	16,89	17,91	19,28	18,11	17,83	18,19	15,46	11,78	14,76	16,50
111200	telata	3,21	3,35	3,05	3,23	3,48	3,27	3,22	3,28	2,79	2,12	2,66	2,98
111210.4410	telata jatečná v živém	3,21	3,35	3,05	3,23	3,48	3,27	3,22	3,28	2,79	2,12	2,66	2,98
112000	prasata	74,24	77,44	70,36	74,60	80,31	75,46	74,29	75,78	64,40	49,07	61,48	68,76
112110.4610	prasata jatečná v živém	73,27	76,42	69,44	73,63	79,26	74,48	73,32	74,79	63,56	48,43	60,67	67,86
112120.5610	odstavená selata	0,97	1,01	0,92	0,98	1,05	0,99	0,97	0,99	0,84	0,64	0,81	0,90
115000	drůbež	56,91	59,35	53,93	57,18	61,56	57,84	56,94	58,09	49,36	37,61	47,12	52,70
115100	kuřata	48,10	50,17	45,58	48,33	52,03	48,89	48,13	49,09	41,72	31,79	39,83	44,54
115110.5011	kuřata jatečná v živém, I. tř. jakosti	48,10	50,17	45,58	48,33	52,03	48,89	48,13	49,09	41,72	31,79	39,83	44,54
115900	ostatní drůbež	8,81	9,19	8,35	8,85	9,53	8,95	8,81	8,99	7,64	5,82	7,29	8,16
115910.5031	krůty brojlerové v živém	5,86	6,11	5,55	5,89	6,34	5,96	5,87	5,98	5,08	3,87	4,85	5,43
115910.5041	kachny jatečné v živém	2,95	3,07	2,79	2,96	3,19	3,00	2,95	3,01	2,56	1,95	2,44	2,73
120000	ŽIVOČIŠNÉ VÝROBKY	254,91	265,88	241,57	256,15	275,76	259,11	255,08	260,20	221,12	168,48	211,09	236,08
121000	mléko	229,10	238,96	217,11	230,21	247,84	232,87	229,25	233,86	198,74	151,42	189,72	212,18
121110.4911	mléko kravské, třída jakosti Q	229,10	238,96	217,11	230,21	247,84	232,87	229,25	233,86	198,74	151,42	189,72	212,18
122000	vejce	25,81	26,92	24,46	25,93	27,92	26,23	25,83	26,35	22,39	17,06	21,37	23,90
122110.5512	vejce slepičí konzumní tříděná	25,81	26,92	24,46	25,93	27,92	26,23	25,83	26,35	22,39	17,06	21,37	23,90
200000	RYBY	8,19	8,54	7,76	8,22	8,85	8,32	8,19	8,35	7,10	5,41	6,78	7,58
211111.5812	kapr tř. I. v živém	7,52	7,84	7,13	7,56	8,13	7,64	7,52	7,68	6,52	4,97	6,23	6,96
211111.5823	pstruh v živém	0,67	0,69	0,63	0,67	0,72	0,68	0,67	0,68	0,58	0,44	0,55	0,62

Platná metodika

Platná metodika výpočtu indexu cen zemědělských výrobců vychází z metodiky Eurostatu.

Váhové podíly zemědělských sezónních a nesezónních komodit se v různých měsících roku od sebe navzájem liší, proto bylo ve výpočtu indexu použito dvourozměrného, váhového schématu ve tvaru matice. Jeden rozměr je určen pro vertikální agregaci od úrovně reprezentantů až po nejvyšší úroveň, druhý rozměr je pro 12 měsíců v roce. Nominálnímu součtu 1000 je pak roven součet vah nejvyšší agregace „Zemědělská výroba včetně ryb“ za každý měsíc v roce. Pro výpočet indexu cen zemědělských výrobců se tudíž využívá proměnlivých měsíčních vah (názorně uvedeno v tabulce níže).

Společně s bazickými indexy počítanými k cenovému základu **průměr roku 2020 = 100**, se nadále kalkulují a zveřejňují indexy s odvozenými cenovými základy. Přehled všech typů indexů je následující:

- a) průměr roku 2020 = 100 (základní index počítaný z cen)
- b) stejné období předchozího roku = 100
- c) předchozí měsíc = 100
- d) podíl klouzavých průměrů indexů

Indexy typu a), c), d) pro jakékoliv agregace odrážejí nejen změnu cen svých podpoložek, ale i změnu váhové struktury, jakou se tyto na dané agregaci pro daný měsíc podílejí. Naopak, v indexu typu b) jsou srovnávané pouze období se stejnou váhovou strukturou a proto indexy cen vyšších agregací odrážejí pouze čistou změnu cenových hladin v zemědělské produkci.